Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: T.Vasilică)
Dosarul:nr.2r-2825/23
2-23049273-02-25r-11082023

D E C I Z I E

17 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga și Viorica Mihaila

Examinând fără participarea părților recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore,

în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023,

C O N S T A T Ă:

La 03 aprilie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

În motivarea demersului a menționat că, deține în procedură spre executare silită documentul executoriu nr.2-3020/18 din 04 decembrie 2018 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu privire la încasarea de la Stoica (Harcomici) Boris în beneficiul SRL „Easy Credit" a sumei totale de 13768 lei.

Afirmă că, întru executarea documentului executoriu menționat au fost întreprinse un șir de acțiuni de asigurare a executării și respectiv de executare silită, însă debitorul se eschivează de la executare.

Susține că, temei de drept executorul judecătoresc Stoian Grigore a invocat prevederile art. 64 din Codul de executare și solicită adoptarea unei încheieri cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

La 01 august 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe, soluționând prin decizie problema cu emiterea unei hotărâri privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

În argumentarea poziției sale recurentul a indicat că, deşi a fost somat de mai multe ori pentru a-se prezenta la Biorul Executroului Judecătoresc, debitorul Stoica (Harcomici) Boris, a ajuns în faţa executorului judecătoresc doar în urma acţiunilor poliţiei şi dorind să se asigure că poate să plece liber peste hotarele RM.

Comunică că, ajuns la Biroul Executorului Judecătoresc debitorul a declarat că va achita o anumită sumă din datorie pînă la data de 29.08.2022, însă deşi s-au scurs 4 ani de la emiterea hotărîrii de judecată, acesta încă nu a achitat datoria.

Menționează că, totodată în declaraţia sa debitorul scrie clar că el cumpără telefoane şi le vinde.

Reiterează că, potrivit bazei de date ACCES se demonstrează că debitorul înregistrează un număr impunător de intrări şi ieşiri din ţară pe perioada procedurii de executare, care însă doar au împiedicat executarea documentului executoriu.

Accentuează că, ținînd cont de faptul că debitorul se eschivează de la executarea hotărîrii de judecată, în privinţa acestuia este iniţiată procedura de atragere la răspundere-contraventională iar după caz şi penală.

Afirmă că, verificînd baza de date ACCES, s-a stabilit că debitorul părăseşte şi hotarele ţării fără a binevoi să execute hotărîrea de judecată, motiv din care consideră necesară aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării, dat fiind faptul că debitorul se eschivează să execute hotărîrea de judecată, iar în privinţa acestuia urmează a fi întreprinse mai multe acţiuni. Totodată călătoriile debitorului peste hotarele RM nu au adus un rezultat în procedura de executare ci dimpotrivă doar s-a tergiverst executarea actului judecătoresc fiind necesară chiar anunţarea în căutare a debitorului.

Precizează că, prin acţiunile întreprinse în scopul asigurării procedurii de executare, s-a dispus aplicarea măsurilor asigurătorii pe bunurile mobile/imobile cît şi pe sursele financiare, prin care au fost aduse la cunoştinţă părţile în procedura de executare, fiindu-le expediate scrisori recomandate.

Relevă că, din data emiterii hotărîrii de judecată s-au scurs aproape patru ani, timp suficient pentru a achita o datorie atît de mică, însă Stoica (Harcomici) Boris încă nu a achitat nici un leu, deşi în mod liber putea achita câte 300 lei lunar.

Subliniază că, întru-cît debitorul se eschivează de la executarea hotărîrii de judecată, executorul judecătoresc Stoian Grigore a întocmit un demers privind constatarea eschivării de la executare a hotărîrii de judecată a cet. Stoica (Harcomici) Boris, care la moment se examinează de către Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani.

Indică că, prin încheierea 25-1320/23 din 27.07.2023 emisă de Judecătoria Chişinău, sediul Centru s-a respins demersul executrului Judecătoresc privind aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării debitorului Stoica (Harcomici) Boris, întru-cît s-ar încălca flagrant dreptul debitorului la libera circulaţie. Mai mult, instanţa a respins demersul executorului judecătoresc pe faptul că executorul judecătoresc nu ar fi indicat la care acţiuni anume este necesară prezenţa executorului judecătoresc, or, executorul a indicat în demersul său acest aspect, doar că instanţa nu a ţinut cont de el.

Specifică că, hotărîrea de judecată nu este executată timp de 4 ani, iar instanţa de fond nici nu a ţinut cont de faptul cîţi ani creditorul aşteaptă să aibă parte de un proces echitabil, or, dreptul lui a fost recunoscut printr-un act judecătoresc.

Consideră că, în cazul în care această măsură asiguratorie va fi aplicată, executorul judecătoresc poate să întreprindă acțiuni de executare silită.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 27 iulie 2023. Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 01 augusrt 2023, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea primei instanţe.

Conform art.10 Cod de Executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor

sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În baza art.22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Relevantă litigiului în cauză este şi jurisprudenţa CtEDO. Astfel, în cauza Prodan versus Moldova (hotărârea din 18 mai 2004), CtEDO a conchis că: „(…) Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu – proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte – fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanţă şi îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situaţii incompatibile cu principiul preeminenţei dreptului, pe care Statele Contractante şi-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenţia. Executarea unei hotărâri pronunţate de orice instanţă trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului" în sensul articolului 6".

Aderent se reține și hotărârea Curţii Constituţionale nr.1 din 15 ianuarie 2013 pentru controlul constituţionalităţii unor prevederi ale articolului 60 alin.(3) şi alin.(3/1) din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 (Sesizarea 27a/2012), se statuează că: „(...) executarea unei hotărâri judecătoreşti reprezintă ultima etapă a procesului judiciar şi constituie un drept consfinţit cumulativ de articolele 20 şi 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiţie formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază – protejarea drepturilor şi libertăţilor omului, proclamate de actele normative naţionale şi internaţionale".

Potrivit art.60 alin.(3) din Codul de executare, în termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părţilor în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, şi propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acţiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare şi de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia şi copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condiţiile art. 67 din prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul

executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs.

Suportul probator al cauzei atestă că, în procedura de executare a executorului judecătoresc Stoian Grigore, se află documentul executoriu nr.2-3020/2018 din 04 decembrie 2018 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu privire la încasarea de la Stoica (Harcomici) Boris în beneficiul SRL „Easy Credit" a sumei totale de 13768,01 lei.

În temeiul art.60 Cod de executare, a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu sus indicat, fapt ce reiese din încheierea nr.176-3194/19 din data de 05.02.2019.

În urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

La 03 aprilie 2023, executorului judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

La 01 august 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe, soluționând prin decizie problema cu emiterea unei hotărâri privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

Colegiul civil consideră că soluția instanței de fond este justă din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (1) şi (2) din Protocolul adiţional nr.4 la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997 oricine se găseşte în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reşedinţa sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară inclusiv pe a sa.

Potrivit alin. (3) şi (4) al aceluiaşi articol, exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrîngeri decît acelea care prevăzute de lege constituie măsuri necesare într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, siguranţă publică, menţinerea ordinei publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora.

În consecință, instanța de recurs reține ca întemeiată concluzia instanței ierarhic inferioare, care a conchis că executorul judecătoresc nu a argumentat, nu a prezentat probe pertinente întru susținerea poziției sale și nu a adeverit faptul că ieșirea debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești sau că debitorul ar putea ieși din țară anume în acest scop.

Având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe.

Se resping afirmațiile recurentului precum că, debitorul părăseşte şi hotarele ţării fără a binevoi să execute hotărîrea de judecată, motiv din care consideră necesară aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării, or aplicarea față de debitorul Stoica (Harcomici) Boris a interdicției de părăsire a țării, urmează a fi efectuată în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Colegiul civil reține că, anterior executorul judecătoresc a adresat instanței demers privind aplicarea interdicției care a fost admis de instanță prin încheierea din 30 iulie 2021. Prin urmare, înscrisurile anexate la demersul în cauză datează din perioada anilor 2019-2021 care au stat la baza emiterii încheierii din 30 iulie 2021, iar careva probe, înscrisuri noi în susținerea demersului înaintat la 03 aprilie 2023 executorul judecătoresc nu a prezentat.

Instanța de recurs reiterează, că interdicţia de a părăsi ţara este o ultimă măsură, stabilită de lege, aplicată de către instanța de judecată în condiţiile şi conform procedurii legale, având ca efect limitarea în libera circulaţie în afara țării, în scopul impunerii debitorului de a-și executa obligațiile față de creditor, stabilite printr-un document executoriu. Aplicarea acestei măsuri implică aprecierea intereselor concurente ale creditorului și ale debitorului. De aici se desprinde și caracterul excepțional al acesteia.

Colegiul judiciar concluzionează, că executorul judecătoresc nu a întreprins măsuri de asigurare și prematur a înaintat demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara, constatând că debitorul se eschivează de la executarea hotărârii judecătorești, iar părăsirea hotarelor Republicii Moldova ar face imposibilă executarea documentului executoriu.

Ca urmare celor constate, de către executorul judecătoresc Stoian Grigore nu au fost întreprinse măsuri suficiente în vederea asigurării executării documentului executoriu, nu a fost probat în ce măsură libertatea de deplasare a debitorului poate afecta executarea hotărîrii judecătorești, că măsurile de asigurare s-au dovedit a fi ineficiente și că au fost epuizate toate posibilitățile legale de executare a documentului executoriu.

Totodată, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25

februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că încheierea primei instanţe este întemeiată şi legală, fiind aplicate corect normele de drept material şi procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 iulie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Stoica (Harcomici) Boris.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila